

BILTEN projekta HEPMP

Erazmus+ projekat Izgradnje kapaciteta u visokom obrazovanju

Jačanje kapaciteta visokog obrazovanja iz oblasti Medicine bola u zemljama Zapadnog Balkana

Zašto HEPMP projekat

- Bol je verovatno jedan od najstarijih i najuniverzalnijih oblika stresa i jedna od najranijih patnji čovečanstva.
- Pratilac je mnogih bolesti i stanja, kao što su: reumatoidni artritis, postherpetična neuralgija, degenerativna stanja kičme, osteoartritis, AIDS, migrena, dijabetesna neuropatija i fantomski bol, kao i bol usled karcinoma.
- U ekonomskoj sferi se procenjuje da troškovi lečenja pacijenata sa hroničnim bolovima premašuju ukupne troškove lečenja bolesnika sa srčanim oboljenjima, karcinomom i AIDS -om.
- Produženi bol je jedan od glavnih uzroka odsustva sa posla, bolovanja, penzionog invaliditeta, otpremnina i niske produktivnosti. To je problem javnog zdravlja zbog njegove prevalencije, visokih troškova i negativnog uticaja na kvalitet života pacijenata i njihovih porodica.
- Uprkos naporima i činjenici da je star koliko i samo čovečanstvo, bol niti je shvaćen niti ga je moguće kontrolisati u potpunosti.
- Među zdravstvenim radnicima vlada niska svest o važnosti lečenja bola.
- Broj lekara obučen za medicinu bola je nedovoljan.
- Moramo unaprediti znanje o bolu i podizati svest o značaju ovog problema, kako stručnjaka - zdravstvenih radnika, tako i društva u celini.

Ciljevi projekta HEPMP

- Jačanje kapaciteta za visoko obrazovanje u oblasti medicine bola u zemljama Zapadnog Balkana;
- Razvijanje pružanja usluga medicine bola u zemlji, pružanjem kvalifikovanog i obučenog osoblja;
- Podržavanje operacionalizacije nedavno uspostavljenog obrazovnog programa u obliku subspecializacije iz oblasti medicine bola i mogućnosti razvoja dodiplomskih obrazovnih programa;
- Uspostavljanje akademske mreže i poboljšanje stručne saradnje uz pomoć savremenih tehnologija (internet, telemedicina, itd.)

HEPMP

HIGHER EDUCATION PAIN MEDICINE PROJECT

Graduate thesis Postoperative pain at the University of Banjaluka

Within the project activities, Pain Medicine is included in the Curriculum as an Elective Subject within Surgery for students of the 5th year of the Faculty of Medicine, as well as for students of the 3rd year of Health Care. From all this came the graduate thesis Postoperative Pain, a student of Medicine Knezevic Arijana.

RESEARCH OBJECTIVES

1. Identify existing postoperative pain control practices.
 2. Determine the benefit of existing practice by measuring the intensity of postoperative pain.
 3. Determine the benefit of existing practice by determining the use of analgesics in the postoperative period.
 4. Evaluate the benefit of intraoperative use of Metamizole, in relation to existing practice, using the same parameters.
- The research was conducted at the Clinic for General and Abdominal Surgery of the University Clinical Center of Republika Srpska. The first phase was performed in the manner of an observational study, in the period of July and August 2018. It included 29 patients who underwent hernia reconstruction in the same period. Measurement of postoperative pain was performed using a numerical scale of pain at different time intervals (0 hours, 2 hours, 6 hours, 24 hours postoperatively). Information on analgesic therapy during the first postoperative day was obtained by

Uokviru projektnih aktivnosti Medicina bola je uvršćena u Nastavni plan i program kao Izborni predmet u sastavu Hirurgije za studente V godine Medicinskog fakulteta, kao i za studente III godine Zdravstvene njege. Iz svega ovoga proizišao je diplomski rad Postoperativna bol, studenta Medicine Knežević Arijane.

CILJEVI ISTRAŽIVANJA

1. Utvrditi postojeću praksu kontrole postoperativnog bola.
2. Utvrditi benefit postojeće prakse mjerenjem intenziteta postoperativnog bola.
3. Utvrditi benefit postojeće prakse utvrđivanjem primjene analgetika u postoperativnom periodu.
4. Ocijeniti benefit intraoperativne primjene Metamizola, u odnosu na postojeću praksu, koristeći iste parametre.

Istraživanje je sprovedeno na Klinici za opštu i abdominalnu hirurgiju Univerzitetsko-kliničkog centra Republike Srpske. Prva faza je izvedena u maniru opservacijske studije, u periodu mjeseca jula i avgusta 2018. godine. Obuhvaćeno je 29 pacijenata koji su u istom periodu bili podvrgnuti rekonstrukciji hernije. Mjerenje postoperativnog

inspecting the temperature list of each patient. Patients received various nonsteroidal anti-inflammatory analgesics (diclofenac, ketonal) for this purpose, so that for the purposes of this study, the amount of analgesic therapy will be expressed by the number of analgesic doses. Information on the intraoperative strategy of postoperative pain control was obtained retrogradely, by reviewing archived anesthesia protocols.

The second phase involved an intervention in the form of intraoperative administration of 2.5 g of Metamizole in the form of a slow intravenous infusion that would be started about 30 minutes before the expected end of the operation. A total of 13 patients were included who underwent the same procedure as the previous group during the month of October. Measurement of postoperative pain was performed in the same way as in the previous group, as well as taking information about analgesic therapy in the first postoperative day.

Statistical analysis was performed using Windows Office Excel 2010, using common statistical functions. Statistical significance of the results was checked by Student's t-test.

For this research, the consent of the Ethics Committee of the University Clinical Center of Republika Srpska was obtained, as well as the consent of each individual respondent.

Project coordinator

bola je vršeno pomoću numeričke skale bola u različitim vremenskim intervalima (0 časova, 2 časa, 6 časova, 24 časa postoperativno). Informacije o analgetskoj terapiji tokom prvog postoperativnog dana dobijene su uvidom u temperaturnu listu svakog pacijenta. Pacijenti su za ovu svrhu primili različite nesteroidne antiinflamatorne analgetike (diklofenak, ketonal), tako da će za potrebe ovog istraživanja količina analgetske terapije biti izražena brojem analgetskih doza. Informacije o intraoperativnoj strategiji kontrole postoperativnog bola dobijene su retrogradno, uvidom u arhivirane anesteziološke protokole.

Druga faza je podrazumijevala intervenciju u vidu intraoperativne primjene 2.5g Metamizola u obliku spore intravenske infuzije koja bi bila započeta oko 30 minuta prije očekivanog kraja operacije. Uključeno je ukupno 13 pacijenata koji su tokom mjeseca oktobra podvrgnuti istoj proceduri kao prethodna grupa. Mjerenje postoperativnog bola je izvršeno na isti način kao u prethodnoj grupi, kao i uzimanje informacija o analgetskoj terapiji u prvom postoperativnom danu.

Statistička analiza je izvršena pomoću programa Windows Office Excel 2010, koristeći uobičajene statističke funkcije. Statistička signifikantnost rezultata je provjerena Studentovim t-testom.

Za ovo istraživanje pribavljena je saglasnost Etičkog komiteta Univerzitetско-kliničkog centra Republike Srpske, kao i saglasnost svakog pojedinačnog ispitanika.

Koordinator projekta

H E P M P

HIGHER EDUCATION PAIN MEDICINE PROJECT

Konzorcijum projekta

Koordinator projekta

Prof. dr Predrag Stevanović Profesor
anesteziologije, intenzivnog lečenja i terapije bola
Šef katedre anesteziologije, reanimatologije i intenzivne
terapije
Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu
Kliničko-bolnički centar „dr Dragiša Mišović - Dedinje“,
Beograd, Srbija

Članovi upravnog odbora

- Prof. dr Jasna **Jevđić** Medicinski fakultet **Univerziteta u Kragujevcu**
- Prof. dr Vladimir **Đukić** Kliničko-bolnički centar „dr Dragiša Mišović - Dedinje“
- Prof. dr Danko **Živković** Medicinski fakultet **Univerziteta u Podgorici**
- Prof. dr Jasmina **Smajić** Medicinski fakultet **Univerziteta u Tuzli**
- Prof. dr Darko **Golić** Medicinski fakultet **Univerziteta u Banjoj Luci**
- Prof. dr Anđelo **Rafaele De Gaudio** Medicinski fakultet **Univerziteta u Firenci**
- Prof. dr Maja **Šoštarić** Medicinski fakultet **Univerziteta u Ljubljani**
- Prof. dr Željko **Župan** Medicinski fakultet **Univerziteta u Rijeci**

IMPRESUM

Bilten projekta HEPMP

Prvo izdanje

12/2018

Izdavač: Univerzitet u Beogradu

Urednik: Prof. dr Predrag Stevanović

Medicinski fakultet Univerzitet u Beogradu

Kontakt

- Internet stranica:
www.hepmp.med.bg.ac.rs
- Forum:
www.hepmp.med.bg.ac.rs/forum
- Emejl:
hepmperasmus.ka2@med.bg.ac.rs
- Telefon: +381 11 363639

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

HEPMP

HIGHER EDUCATION PAIN MEDICINE PROJECT